

ROLUL IMPOZITELOR ȘI TAXELOR ÎN ACTIVITATEA ECONOMICĂ A STATULUI

Autor : Elena CURJOS

Universitatea Tehnică a Moldovei

Abstract: Într-o economie de piață statul este prezent, atât în viața politică, cât și în viața economică și socială, având drept rol principal asigurarea bunurilor și serviciilor publice. Pentru ca statul să poată să-și îndeplinească funcțiile și atribuțiile pentru satisfacerea cerințelor generale ale societății, apare, necesitatea existenței finanțelor. Ponderea cea mai mare în cadrul resurselor financiare ale statului o dețin prelevările obligatorii, care sunt realizate prin intermediul impozitelor și taxelor. Astfel se consideră impozitul a fi „resursă de acoperire a cheltuielilor publice”.

Cuvinte-cheie: Stat, impozit, taxe, resurse financiare, sistem, Cod Fiscal ,obligațiuni, contribuabili.

Principiile impuse de stat fiecărui cetățean reprezintă beneficiul bunăstării în ziua de mâine. Taxele și impozitele constituie procedeele nemijlocite de conducere a unei economii concurențiale, politica fiscală fiind chemată să stabilească obiectivele economice și sociale ce urmează a fi atinse în procesul mobilizării și repartizării resurselor. Ca rezultat, politica bugetară din R. Moldova este modernizată continuu și tinde să constituie un sistem transparent și stimulatoriu pentru desfășurarea activității economice.

Pentru buna desfășurare a activității și pentru o continuă dezvoltare a domeniului social-cultural (învățământ, sănătate, cultură, artă, apărare națională, ordine publică), pentru buna funcționare a administrației publice și dezvoltarea activităților din sectorul economic (cercetare științifică, transporturi, comunicații, energie) se constată o creștere și o diversificare a nevoilor de finanțare ale statului.

Dintre formele concrete de manifestare a finanțelor, impozitele și taxele ocupă locul primordial. Numărul și felul impozitelor și taxelor este stabilit prin politica financiară, în așa fel încât să fie alimentate fondurile la dispoziția statului.

Impozitul reprezintă: „o plată obligatorie cu titlu gratuit, care nu ține de efectuarea unor acțiuni determinate și concrete de către organul împuternicit sau de către persoana cu funcții de răspundere a acestuia pentru sau în raport cu contribuabilul care a achitat această plată”

Taxele reprezintă „o formă de plată obligatorie cu titlu gratuit, care nu este impozit”.

Sistemul de impozite și taxe reprezintă o componentă a sistemului financiar al Republicii Moldova, care alături de legislația fiscal și administrarea fiscal (organele fiscal) creează eficiența acestuia în crearea veniturilor statului. Astfel totalitatea: impozitelor și taxelor, principiilor, formelor, metodelor de stabilire, modificare și anulare a acestora, precum și totalitatea măsurilor ce asigură achitarea lor sînt prevăzute de Codul Fiscal al Republicii Moldova.

Plata impozitului are caracter obligatoriu pentru toate persoanele fizice și juridice care generează venit dintr-o anumită activitate sau care posedă un anumit gen de avere. Dreptul de a institui impozite îl are statul, care îl exercită prin organele puterii centrale Parlamentul și ale administrației publice locale. Impozitele sunt plăți care se fac către stat cu titlu definitiv și nerambursabil. În schimbul impozitelor, contribuabilii nu pot solicita statului un contraserviciu de valoare egală sau apropiată.

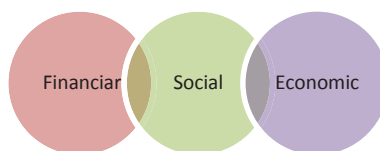

Figura 1: Rolul și domeniile de influență a impozitelor și taxelor

Rolul cel mai important al impozitelor se manifestă pe plan financiar, deoarece impozitele reprezintă mijlocul principal de procurare a resurselor bănești necesare acoperirii cheltuielilor publice.

Pe plan economic, rolul impozitelor se manifestă prin intermediul măsurilor pe care statul le ia pentru a intervenii în activitățile economice cu ajutorul impozitelor care pot fi folosite ca un instrument de schimbare sau frânare a unei activități economice, de creștere sau reducere a producției sau a consumului unui anumit produs, de stimulare sau stagnare a comerțului exterior, etc.

Pe plan social, rolul impozitelor se manifestă în mai multe direcții, dintre care se poate menționa rolul de instrument de redistribuire a unei părți din P.I.B. între clase și păături sociale, între persoane fizice și juridice, etc.

Impozitele, fiind de altfel și cea mai veche forma de impunere, sunt stabilite prin lege în funcție de mărimea venitului sau a averii, fiind cunoscute în prealabil și fiind ușor de calculate generează totodată unele avantaje și dezavantaje.

Principalele **avantaje** ale impozitelor și taxelor sunt următoarele:

- constituie un venit sigur al statului;
- sunt cunoscute în prealabil;
- presupun existența unor facilități fiscale (scutiri, înlesniri, eșalonări de plată, etc.);
- sunt ușor de calculat;
- sunt ușor de perceput.

Principalele **dezavantaje** ale impozitelor și taxelor sunt următoarele:

- nu sunt mereu agreeate de către contribuabili;
- pot genera abuzuri în ceea ce privește așezarea lor, cât și în ceea ce privește încasarea;

Conform unui studiu efectuat de Institutul „Viitorul”, veniturile nedeclarate sau oferite „în plic” anual lipsesc bugetul de stat de aproape 5 miliarde de lei. Acești bani ar fi suficienți pentru a reduce deficitul bugetar, cât și alte probleme sociale cum ar fi:

- întreținerea drumurilor la un nivel înalt;
- investiții în învățământ (fără contribuția fiecărei familie impuse în fondul școlii în particular);
- medicina la prețuri reduse, sau în unele cazuri gratis;
- salarii și pensii adecvate.

Prin eschivarea de la achitarea acestor taxe și impozite, conștient sau inconștient, fiecare cetățean sau agent economic aduce un prejudiciu enorm statului. O mare problemă în relațiile dintre stat și cetățeni este lipsa încrederii parteneriale. Pentru buna funcționare a acestui mecanism fiecare cetățean trebuie să-și cunoască drepturile și obligațiile, cât trebuie să transfere statului, ca să poată cere un mod de trai adecvat protejat prin lege.

În concluzie se poate menționa faptul că prin intermediul contribuțiilor bănești sub formă de impozite și taxe se poate realiza o redistribuire a veniturilor în scopul de a asigura satisfacerea de necesități a tuturor persoanelor, nu numai a celor ce dețin bunuri sau realizează venituri. Fiind considerate mijloace de reglare și control, impozitele și taxele acționează ca pârghii financiare, ele putând încuraja sau descuraja anumite activități.

Bibliografie

1. *Codul Fiscal al Republicii Moldova, nr.1163 din 24.04.1997, ** Republicat Monitorul Oficial al Republicii Moldova Ediție Specială, 08 februarie 2007, pag.4*

Disponibil: < <http://lex.justice.md/md/326971/> > [Accesat 7 Decembrie 2016]

2. *Taxe și impozite, rolul lor în economia Moldovei*

Disponibil: < <http://www.timpul.md/articol/taxe-i-impozite-rolul-lor-in-economia-moldovei-37997.html> > [Accesat 7 Decembrie 2016]

3. *Serviciul Fiscal de Sat*

Disponibil: < http://www.fisc.md/Legislatia_fiscala.aspx > [Accesat 7 Decembrie 2016]